

Gade (SF):

Hr. Ivar Hansen bekræfter i høj grad det, som også præger redegørelsen: at det er en landbrugspolitik og nogle tanker om landbrugets udvikling, som mangler perspektiver. Den betænkning, der ligger til grund, hedder godt nok »nogle mere langsigtede perspektiver«, men det holder ikke ved nærmere læsning. Det er en traditionel laden stå til, en liberal tankegang, der ligger bag, hvor man kun tænker i generelle økonomiske virkemidler og er uden en klar målsætning.

Hvad vil regeringen egentlig med landbruget i de kommende år, når vi tager ordene væk om, at der er problemer osv., de år, hvor store strukturændringer er på vej, og hvor der trods megen sur modstand i mere gammeldags landbrugskredse er stigende forståelse i samfundet for landbrugets rolle som naturforvalter og for sammenhængen mellem landbrugsproduktion og miljøspørgsmål samt en øget opmærksomhed over for kvaliteten af vore fødevarer? Det er overordnede problemer, som næsten ikke berøres.

Rammen for redegørelsen er EFs landbrugsordninger. Det sættes i relief af denne debat, at den måde, vi fører vor EF-diskussion på, betyder, at vi, de politiske partiers landbrugspolitiske ordførere her i salen, endnu ikke er blevet orienteret om, hvad man i EF har bestemt på landbrugspolitikens område. Det mest afgørende for dansk landbrug netop nu er forhandlingerne. De er ført på mandater givet i markedsudvalget, og jeg forstår, at markedsudvalget skal have besked på mødet i morgen. Denne afsondrethed fra det almindelige folketingsarbejde forklarer meget af frustrationen over EF. I virkeligheden er vi faktisk glade for, at vi igennem pressen får noget at vide, hr. landbrugsminister.

Landbrugsforliget er det mest afgørende, siden vi kom ind i EF i 1972, og vi er nu på vej ind i en periode, hvor den samfundsøkonomiske fordel af EF-medlemskabet er kraftig på retur. Vi står over for store problemer inden for mælkeproduktionen, hvor der er mange uafklarede problemer med kvoterne, med, hvordan man klarer problemerne med de mange landmænd, der i kraft af gældssaneringsordningerne har forpligtet sig til stigende mælkeproduktion. Hvordan med nyetablerede? Har ministeriet, har ministeren

overblik over, hvem der er kommet mest i klemme? Har man gjort sig den geografiske betydning klar? Som bekendt er mælkeproduktionen i høj grad knyttet til bestemte landsdele. Jeg håber, at ministeren kan svare på spørgsmålene, men jeg vil allerede i denne omgang konstatere, at så vigtige omlægninger og de problemer, der følger i kølvandet, ikke har været drøftet endnu.

Den vigtigste iagttagelse er, at indtægtsforholdene er så forskellige. Over en halv million kroner er forskellen mellem den bedste tiendedel og den dårligste tiendedel af landbrugerne. Disse tal understreger for SF, at det vil være en forkert politik blot at støtte landbruget. Der bør naturligvis foretages et politisk valg, og der bør foretages politiske prioriteringer. Regeringen satser på den generelle økonomiske politik og det stærkt opreklamerede rentefald. Det, man forventede i valgkampen, er udeblevet, og i landbruget er der reelt ikke forbedret noget som helst for den enkelte landmand. Dårligere kreditmuligheder og kortere kredittider har for de fleste landmænd betydet, at deres situation ikke er forbedret. Hr. Ivar Hansen kan komme med sine besværgelser om, at det er den vej, vi skal. Der er ikke set nogen resultater, som for alvor har hjulpet landbruget.

Det er en misforståelse at tro, at landbrug kan forrente sig lige så godt som en højteknologisk industrivirksomhed. Det kan det ikke. Dansk landbrug kan klare en realrente omkring 3 pct. Så længe man tror, at det går nok, og tilrettelægger sin politik på det grundlag, så vil der være økonomiske problemer, i det mindste i de mest arbejdskrævende dele af landbruget. Der er altså brug for en finansieringsreform, men det kommer vi ind på senere i dag.

Jeg vil her hæfte mig ved, at ministeren dog i sin redegørelse kan se, at omkostningsniveauet på grund af inflationsforventningerne bærer en del af skylden for de problemer, vi står i i dag. I SF har vi hele tiden påpeget, at det mest syge ved udviklingen i 1970'erne var, at landmændene levede af jordprisstigninger og ikke af deres produktion. Det understreger for os, at det er afgørende for alvor at få bugt med den mekanisme. Der er altså brug for en værdistigningsafgift, så dansk landbrug ikke igen kommer i den klemme.